

MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități

Nr.19913/ANPD/SCICDPD/LT/16.07.2024

Către: Doamna Renate Weber, Avocatul Poporului
Instituția Avocatul Poporului
Str. George Vraca, nr. 8, sector 1, București
Email: avp@avp.ro

Ref. la: recomandarea nr. 104 din 10.06.2024 privind soluționarea contestațiilor la încadrarea în grad de handicap în termen legal și respectarea demnității persoanelor cu dizabilități în timpul procedurilor de evaluare în vederea încadrării în grad de handicap

Stimată doamnă,

Având în vedere adresa dumneavoastră nr. 18361/10.06.2024, înregistrată la sediul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPD), privind recomandarea nr. 104 din 10.06.2024 privind soluționarea contestațiilor la încadrarea în grad de handicap în termen legal și respectarea demnității persoanelor cu dizabilități în timpul procedurilor de evaluare în vederea încadrării în grad de handicap, recomandare care se referă la o serie de măsuri pe care ANPD trebuie să le întreprindă în scopul remedierii deficiențelor constatațe, vă comunicăm următoarele:

a) **Recomandare:** Suplimentarea numărului membrilor Comisiei Superioare și a secretariatului Comisiei Superioare.

Modalitate de implementare: Modificarea și completarea art. 90¹, alin. (6) din Legea nr. 448/2006, modificare care va avea în vedere suplimentarea numărului membrilor Comisiei Superioare, precum și suplimentarea numărului membrilor secretariatului Comisiei Superioare.

Instituție responsabilă: ANPD.

Stadiul implementării recomandării: în curs de realizare.

b) **Recomandare:** Analizarea oportunității înființării mai multor grupuri de lucru ale Comisiei Superioare, care să preia din sarcina excesivă care îi revine acum Comisiei Superioare.

Modalitate de implementare: realizarea unei analize privind oportunitatea realizării acestei măsuri prin solicitarea unui punct de vedere tuturor DGASPC urilor în acest sens.

Instituție responsabilă: ANPD.

Stadiul implementării recomandării: în curs de realizare.

c) și d) **Recomandare:** Demersuri pentru implementarea unui sistem de monitorizare a interacțiunii dintre persoanele cu dizabilități și reprezentanții autorităților publice, în timpul evaluării în vederea încadrării în grad de handicap, prin înregistrări audio-video sau doar audio ale ședinței de evaluare, în condițiile legii.

strada General Constantin Budișteanu nr.28C, etaj 1, sector 1, CP 010773, București
Tel. +40314.338.090
E-mail: registratura@anpd.gov.ro
Web: anpd.gov.ro

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), informațiile referitoare la datele cu caracter personal cuprinse în acest document sunt confidențiale. Acestea sunt destinate exclusiv persoanei/persoanelor menționate ca destinatar/destinatari și altor persoane autorizate să-l primească. Dacă ați primit acest document în mod eronat, vă adresăm rugămintea de a returna documentul primit, expeditorului

Elaborarea și transmiterea unei circulare către toate direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC) cu privire la modul de comunicare și interacțiune al specialiștilor din evaluare în raport cu persoana care solicită evaluare și încadrare în grad de handicap, interacțiune care să fie bazată pe respectarea demnității persoanei, prin elaborarea unor standarde privind conduită specialiștilor în evaluare în relație cu persoana cu dizabilități, standarde care vor fi introduse în Codurile de etică ale Serviciului de Evaluare Complexă a Persoanei Adulțe cu Handicap (SECPAH) și ale Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulțe cu Handicap (CEPAH).

Modalitate de implementare: adresă, formulată și transmisă tuturor DGASPC urilor, cu privire la instituirea unor măsuri pentru revizuirea Codului etic de la nivelul acestora, prin preluarea recomandărilor cu privire la atitudinea personalului față de beneficiarii cu dizabilități, precum și cu privire la implementarea unui sistem de monitorizare a interacțiunii dintre persoanele cu dizabilități și reprezentanții autorităților publice, în timpul evaluării în vederea încadrării în grad de handicap.

Instituție responsabilă: DGASPC.

Stadiul implementării recomandării: adresa nr. 21790/ANPD/01.07.2024 transmisă către toate DGASPC urile.

e) **Recomandare:** Pornind de la constatările din hotărârile CEDO invocate în cursul anchetei, se va dispune analizarea oportunității unor proiecte de acte normative care să aibă în vedere o armonizare a legislației în beneficiul persoanei cu handicap, prin declanșarea automată a procedurilor privind aplicarea prevederilor altor legi decât Legea nr. 448/2006 (Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice) dacă acestea pot contribui, prin beneficiile sociale instituite, la bunăstarea persoanei cu handicap.

Modalitate de implementare: modificarea și completarea actelor normative referitoare la evaluarea și încadrarea în grad de handicap

Instituție responsabilă: Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu dizabilități.

Stadiul implementării recomandării: în curs de realizare.

f) Recomandarea nr. 64/20 martie 2024 a Avocatului Poporului cu privire la reducerea vârstei de pensionare în cazul persoanelor cu handicap generat de afecțiunile congenitale.

Cu privire la acest aspect, menționăm faptul că această propunere a fost discutată în cadrul întâlnirii care a avut loc la sediul ANPD cu reprezentanții Instituției Avocatului Poporului, precum și cu cei ai Casei Naționale de Pensii Publice în momentul în care s-au facut demersuri care să clarifice modul de aplicare a prevederilor art. 58 și 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, demersuri finalizate prin apariția Ordinului comun al președintelui ANPD și al CNPP nr. 8.872/289/2024 privindprobarea modelului de adeverință în vederea certificării perioadelor de încadrare în grad de handicap, necesare aplicării prevederilor art. 58 și 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Potrivit actului normativ menționat, condiția de handicap prevăzută la art. 58 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, va fi demonstrată prin depunerea de către persoana solicitantă, la casa teritorială de pensii a unei adeverințe eliberată de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului județeană/locală a sectorului municipiului București pe raza căreia locuiește, adeverință care însoțește certificatul de încadrare în grad de handicap.

Certificatul de încadrare în grad de handicap eliberat pentru aplicarea prevederilor art. 58 sau 59 nu generează automat dreptul la pensie pentru limită de vîrstă, ci este destinat în vederea deschiderii drepturilor la pensie, *cu luarea în considerare a perioadei în care persoana a avut calitatea de persoană cu handicap (a avut certificat de încadrare în grad de handicap și în care se menționează gradul de handicap).*

Or, în aceste condiții, nu data ivirii afecțiunii/bolii generatoare/determinante a handicapului este relevantă, ci stagiul de cotizare în funcție de gradul de handicap, evidențiat prin certificatul constatator al unui grad de handicap.

Precizăm faptul că, această recomandare urmează să fie analizată și discutată în continuare cu Casa Națională de Pensii Publice pentru a putea lua o decizie în acest sens, urmând ca Instituția Avocatului Poporului să fie informată ulterior cu privire la aceste demersuri.

Anexăm la prezenta adresa nr. 21790/ANPD/01.07.2024, în copie conform cu originalul, transmisă către toate direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului prin care s-a îndeplinit recomandările menționate la punctele c) și d).

Cu deosebită considerație,

p. Președinte

Romi MIHĂESCU

MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități

Nr. 21790/ANPD/CS/02.07.2024

Către: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului

În atenția: Comisie de Evaluare a Persoanelor Adulțe cu Handicap

Serviciului de Evaluare Complexă a Persoanelor Adulțe cu Handicap

Stimată doamnă director/Stimate domnule director,

Stimată doamnă președinte/Stimate domnule președinte,

Stimată doamnă șef serviciu/stimate domnule șef serviciu,

După cum se menționează la art. 47, lit. e) din HG nr. 268/2007 privind Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor, o caracteristică importantă a evaluării complexe este respectarea drepturilor și demnității persoanei cu handicap, precum și principiul "Nimic pentru noi, fără noi!" care constituie baza oricărei decizii luate în ceea ce privește persoana cu handicap.

Pe adresa instituției noastre, precum și la nivelul Instituției Avocatului Poporului au fost primite numeroase sesizări din partea persoanelor cu dizabilități prin care acestea își exprimau nemulțumirea cu privire la atitudinea necorespunzătoare a specialiștilor din evaluare.

Cu privire la aspectele menționate, Instituția Avocatului a formulat o serie de recomandări în vederea optimizării comunicării și interacțiunii evaluatorului cu persoana care solicită evaluarea, astfel încât aceasta să se desfășoare cu respectarea demnității și drepturilor persoanei cu dizabilități.

Una dintre recomandările formulate de Instituția Avocatului Poporului privește inițierea unor demersuri pentru implementarea unui sistem de monitorizare audio-video sau audio pentru înregistrarea ședinței de evaluare, în condițiile legii, astfel încât în situația unor eventuale sesizări, să se poată verifica veridicitatea celor sesizate.

O altă măsură recomandată este revizuirea Codului de etică al angajaților la nivelul DGASPC care să cuprindă obligațiile acestora în raport cu persoana cu dizabilități, elaborarea unor standarde privind conduită adecvată față de persoana cu dizabilități, precum și includerea în procedurile operaționale aprobată ale Serviciului de Evaluare Complexă, ale Comisiei de Evaluare, precum și în cele ale secretariatului Comisiei de evaluare, a unor măsuri cu privire la atitudinea și conduită specialiștilor din evaluare, conduită care trebuie să aibă în vedere respectarea drepturilor și demnității persoanei evaluate.

Strada General Constantin Budișteanu nr. 28C, etaj 1, sector 1, București, CP 010773

Telefon: 0314338090

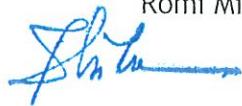
E-mail:registratura@anpd.gov.ro Web:anpd.gov.ro

De asemenea, avem rugămintea de a ne transmite o informare cu privire la măsurile dispuse, pe adresa de email a instituției, registratura@anpd.gov.ro

Cu considerație,

p. Președinte

Romi Mihăescu

Strada General Constantin Budișteanu nr. 28C, etaj 1, sector 1, București, CP 010773

Telefon: 0314338090

E-mail:registratura@anpd.gov.ro Web:anpd.gov.ro

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), informațiile referitoare la datele cu caracter personal cuprinse în acest document sunt confidențiale. Acestea sunt destinate exclusiv persoanei/persoanelor menționate ca destinatar/destinatari și altor persoane autorizate să-l primească. Dacă ați primit acest document în mod eronat, vă adresăm rugămintea de a returna documentul primit, expeditorulu